

رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی

دوره ۹، شماره ۳۳، تابستان ۱۴۰۰

ص ص: ۱۶۸-۱۵۱

تأثیر آموزش کارآفرینی ورزشی بر انگیزه خود تعیینی و بهزیستی اجتماعی با نقش میانجی سواد مهارتی در دانشجویان علوم ورزشی

ایمان صفائی*^۱ - محمدمهدی اسلامی مرزنکلاته^۲

۱. استادیار، گروه تربیت بدنی، واحد بیرجند، دانشگاه آزاد اسلامی، بیرجند، ایران. ۲. دکتری مدیریت ورزشی، کارشناس گروه

آموزشی علوم ورزشی، دانشگاه گلستان، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۷/۰۵، تاریخ تصویب: ۱۳۹۹/۱۱/۰۸)

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، بررسی تأثیر آموزش کارآفرینی ورزشی بر انگیزه خودتعیینی و بهزیستی اجتماعی با نقش میانجی سواد مهارتی در دانشجویان علوم ورزشی بود. روش پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی بیرجند به تعداد ۲۵۰ نفر بودند که به صورت تمام شمار به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. به منظور گردآوری داده ها از پرسشنامه های انگیزه خودتعیینی لونسدال و همکاران (۲۰۱۴)، بهزیستی اجتماعی از پرسشنامه کییز (۱۹۹۸)، پرسشنامه استاندارد ارزیابی آموزش کارآفرینی دانشجویان باقرصاد (۱۳۹۵) و سواد مهارتی ذبیحی و همکاران (۱۳۹۷) استفاده شد. همچنین پایایی پرسشنامه ها با محاسبه آلفا کرونباخ تأیید شد. نتایج نشان داد آموزش کارآفرینی ورزشی تأثیر معناداری بر سواد مهارتی و بهزیستی اجتماعی با نقش میانجی سواد مهارتی در دانشجویان علوم ورزشی دارد. پیشنهاد می شود مسئولان و برنامه ریزان آموزشی و درسی آموزش عالی کشور در طراحی و تدوین دوره های آموزشی و منابع درسی به آموزش هایی در جهت ایجاد تمایل و انگیزه خودتعیینی ضمن توجه به کسب دانش و سواد مهارتی توجه ویژه ای داشته باشند.

واژه های کلیدی

آموزش، انگیزه خودتعیینی، بهزیستی اجتماعی، سواد مهارتی، کارآفرینی ورزشی.

مقدمه

یکی از شاخص‌های روانی که در برخی نظریه‌های یادگیری بر آن تأکید می‌شود، انگیزش است. پدیده انگیزش اغلب به علل رفتار می‌پردازد و به این پرسش پاسخ می‌دهد که چرا انسان در مواقع مختلف دست به رفتارهای متفاوت می‌زند (۴۰). در واقع انگیزه نوعی میل نسبت به رسیدن به هدفی مشخص است. یکی از دیدگاه‌هایی که بر انگیزش درونی تأکید دارد، دیدگاه خودتعیین‌گری است. افراد به‌طور طبیعی به خودتعیین‌گری نیاز دارند؛ آنها می‌خواهند بر این باور باشند که با اراده خودشان درگیر فعالیت‌ها می‌شوند (۹). نظریه خودتعیین‌گری در مورد انگیزش بیان می‌کند که در انسان تمایل ذاتی و درونی برای رفتار و یادگیری وجود دارد که یا از طریق محیط پیرامون تشویق و حمایت می‌شود یا برعکس بر اثر بی‌توجهی، تضعیف می‌شود. نظریه خودمختاری، انگیزش را به انگیزش درونی، بیرونی و بی‌انگیزگی تقسیم می‌کند. این نظریه بر این مسئله متمرکز است که چگونه عوامل اجتماعی و فرهنگی می‌توانند تسهیل‌کننده یا بازدارنده حس اراده و آغازگری افراد، بهزیستی و کیفیت عملکرد آنان باشد (۱۰). تلاش برای ارتقای توانایی خودتعیین‌گری افراد با آسیب‌های گوناگون تحت تأثیر جنبش حقوق مدنی در دهه ۱۹۶۰ و منع تبعیض، تأکید بر ارتقای توانایی خودتعیین‌گری افراد با ناتوانی مطرح شد. این جنبش‌ها بیان کردند که افراد با ناتوانی حق دارند درباره زندگی خودشان حق انتخاب داشته باشند و در مورد اتفاقاتی که روزانه آنها را تحت تأثیر قرار می‌دهد، قدرت تصمیم‌گیری داشته باشند (۱۷). از طرفی سلامتی و رفاه در گسترده‌ترین معنی آن، پدیده‌ای است که مورد توجه تمامی انسان‌ها، گروه‌های اجتماعی و جوامع بشری است. بهزیستی اجتماعی از محورهای اساسی و مهم ارزیابی سلامت جوامع مختلف است که نقش مهمی

در تضمین پویایی و کارآمدی هر جامعه ایفا می‌کند و تابعی از عوامل مختلف اجتماعی، فرهنگی و... است (۳). در تعریف جدید سازمان جهانی بهداشت، سلامت و بهزیستی اجتماعی نه تنها به معنای عاری بودن انسان از امراض گوناگون، بلکه شامل رفاه احساسی، روانی و اجتماعی نیز است. بر این اساس، عوامل اجتماعی تعیین‌کننده سلامت به شرایط اجتماعی که انسان‌ها در طول چرخه حیاتشان در آن زندگی و کار می‌کنند، توجه دارد (۵). از نظر دورکیم مشکل اصلی جوامع جدید، رابطه فرد با جامعه و میزان برخورداری فرد از میزان حمایت اجتماعی است، مشکلی که به ازهم‌پاشیدگی اجتماعی و ضعف پیوندها برمی‌گردد. از پیامدهای سست شدن رابطه فرد با جامعه و عدم حمایت اجتماعی، به خطر افتادن بهزیستی اجتماعی فرد است (۳۵). در همین زمینه ریف^۱ (۲۰۱۹) دریافت ادراک فرد از رشد شخصی با تحقق خود در ارتباط است که به واسطه کارآفرینی قابل دستیابی است. در واقع فقدان این ادراک، سبب به‌وجود آمدن احساس ناتوانی را در فرد می‌شود، در نتیجه توانایی حل مسئله و اداره شرایط نامطمئن را که از ویژگی‌های خودتعیین‌گری و رفتار کارآفرینانه است، از وی سلب می‌کند (۴۱).

امروزه جهانی شدن و تغییرات ناشی از آن موجب الزام سازمان‌ها به نوآوری و کارآفرینی شده است. همچنین ماهیت پویای سازمان‌ها و فعالیت آنها در عرصه رقابت جهانی، الزام ارائه ایده‌های نو، راه‌حل‌های جدید و افکار تازه را به‌منظور تولید محصولات با کیفیت بالا، قیمت مناسب، متنوع و در حداقل زمان، ممکن کرده است تا مزیت رقابتی را کسب و حفظ کنند. بر همین اساس اعتقاد به کارآفرینی در سازمان‌ها اهمیت زیادی دارد و امروزه سازمان‌ها یاد گرفته‌اند که باید خلاق، نوآور و کارآفرین باشند؛ به‌طوری‌که کارآفرینی موتور رشد و توسعه سازمان‌ها و جوامع محسوب

مانند نگرش، قصد و صلاحیت‌های کارآفرینی مورد توجه قرار گیرد (۲۳). آموزش کارآفرینی با تأثیر بر نگرش و کنترل رفتاری دانشجویان سبب ایجاد انگیزه در آنان می‌شود و با القای احساس حمایت، آنان را به سمت کارآفرینی سوق می‌دهد (۴۲). همچنین آموزش کارآفرینی سبب تأثیر بر قصد افراد به کارآفرینی از طریق تغییر نگرش آنان می‌شود (۳۳).

آموزش کارآفرینی امروزه به یکی از مهم‌ترین و گسترده‌ترین فعالیت‌های دانشگاهی تبدیل شده است و این نظام آموزشی در صورتی اثربخش و کارآمد خواهد بود که بتواند با ایجاد بسترهای لازم منابع انسانی در حال آموزش خویش را به دانش، مهارت و ویژگی‌های کارآفرینان تجهیز کند و روحیه کارآفرینی را در آنها پرورش دهد (۳۱). در واقع آموزش کارآفرینی با تزریق برخی ویژگی‌ها مانند پافشاری، نوآوری و پشتکار سبب ایجاد انگیزه کارآفرینی و روحیه اتکا به خود در افراد می‌شود (۱۴). استیوان^۶ (۲۰۱۴) در پژوهشی به این نتیجه رسید که آموزش کارآفرینی تأثیر مثبتی بر تقویت ویژگی‌های کارآفرینانه در میان دانش‌آموزان داشته است. به‌طور خاص، افزایش چشمگیری بر ویژگی‌های کارآفرینی دانش‌آموزان مانند حساسیت به بازار، نوآوری، خلاقیت، پشتکار، اعتمادبه‌نفس و افزایش انگیزه درونی برای کارآفرینی داشته است (۴۴). سالیسو^۷ (۲۰۲۰) دریافت آموزش کارآفرینی سبب تقویت نگرش فردی دانشجویان به کارآفرینی می‌شود و ادراک آنان از کنترل رفتار خود را بالا می‌برد (۴۳). نظام‌های آموزشی با اعمال آموزش کارآفرینی، سبب می‌شوند که فراگیران با فعالیت‌های گوناگون مرتبط با یادگیری مواجه شوند و این نوع آموزش آنها را در دستیابی به مهارت‌های اکتشاف آماده

می‌شود (۵۰). ایزدونمی^۱ و همکاران (۲۰۱۵) در تحقیقی نشان دادند قرار گرفتن در معرض آموزش کارآفرینی تأثیر مثبتی بر نیت کارآفرینانه کارآموزان دارد. آنها توصیه می‌کنند که آموزش کارآفرینی به‌عنوان یک دوره اجباری در مدارس باشد، زیرا به نفوذ کارآفرینی در میان جوانان کمک می‌کند (۲۲). نوینزکی^۲ و همکاران (۲۰۱۹) گزارش کردند کارآفرینی فرایند آموزش چگونگی آغاز کسب و راه‌های جدید از طریق شناخت فرصت‌های کارآفرینی است (۳۴).

از جمله اقدامات راهبردی برای رشد و توسعه کارآفرینی، آموزش کارآفرینی به‌ویژه در حوزه آموزش عالی است. افزون بر آن آموزش کارآفرینی می‌تواند از اثرگذارترین شیوه‌ها برای انتقال آسان جمعیت دانش‌آموختگان به بازار کار باشد (۴۹). راتن^۳ (۲۰۲۰) دریافت آموزش کارآفرینی در شکوفایی بهزیستی اقتصادی در اقتصاد جهانی نقش مهمی دارد (۳۷). نتایج پژوهش گونزالس-سرانو^۴ و همکاران (۲۰۱۸) نشان داد دانشجویانی که آموزش‌های کارآفرینی را گذرانده‌اند، ادراک بهتری از رفتار خود، بهبود و کنترل آن دارند و این آموزش سبب شده است تا جو دانشگاه به انگیزه کارآفرینی سوق پیدا کند (۱۸). نتایج پژوهش ماکسول^۵ و همکاران (۲۰۱۸) نشان داد کاستی‌ها در محتوای برنامه درسی به‌منظور ایجاد انگیزه کارآفرینی و فراهم کردن تجربه زندگی کارآفرینی از نقص‌های موجود در این زمینه است (۲۸).

بیشتر بررسی‌های انجام‌گرفته بیانگر آن است که کارآفرینی یا دست‌کم بخش‌های مشخصی از آن، قابل آموزش و فراگیری است و به همین دلیل آموزش می‌تواند به‌عنوان وسیله‌ای کلیدی برای بهبود پیامدهای کارآفرینی

5 Maxwell
6 Setiawan
7 Salisu

1 Izedonmi
2 Nowinski
3 Ratten
4 González-Serrano

می‌سازد (۳۰). اما نکته حائز اهمیت این است که آموزش‌دهندگان تربیت بدنی تنها به مفاهیم توسعه جسمانی توجه داشته‌اند، اما با توجه به رشد علایق در زمینه‌های مشاغل مرتبط به ورزش، تغییرات در آموزش کارآفرینی ضروری است (۳۸).

سواد مهارتی مفهومی است که در نتیجه تحولات و تغییرات سریع در فناوری‌های اطلاعاتی و مهارتی پیدا شده است. به بیانی دیگر سواد مهارتی توانایی حل مشکلات با استفاده از منابع اطلاعاتی و مهارتی است که این ضرورت این مؤلفه است (۴۶). در همین زمینه از مهم‌ترین دلایل شکست کارآفرینان، نداشتن مهارت‌های موردنیاز برای به ثمر رساندن فعالیت‌هاست. ازاین‌رو، آموزش مهارت‌های کارآفرینی برای آغاز و تداوم فعالیت‌های کارآفرینانه امری ضروری به‌نظر می‌رسد (۷)؛ بنابراین، آموزش‌های مهارتی (سواد مهارتی) به‌عنوان یک اولویت حساس و حیاتی در تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآفرین و همچنین راهکاری مؤثر در پاسخ به نیازهای اشتغال و بازار کار باید در کشور مورد توجه جدی قرار گیرد. مارتین^۱ و همکاران (۲۰۱۳) در پژوهشی دریافتند که آموزش کارآفرینی بر دانش، مهارت و تصور او و پیامدهای کارآفرینی مانند قصد کارآفرینی تأثیر مثبتی دارد (۲۷). بر این اساس می‌توان انتظار داشت دانشجویانی که در آموزش کارآفرینی شرکت کرده‌اند، هنجارهای ذهنی، نگرش‌شان نسبت به کارآفرینی، کنترل رفتاری درک‌شده توسط آنان، قصد کارآفرینانه آنان و مهارت‌های اکتسابی آنها بعد از برنامه نسبت به قبل از برنامه بالاتر خواهد بود. مهارت‌آموزی هزینه نیست، بلکه سرمایه‌گذاری در زمینه تحقق اهداف سازمانی است، ازاین‌رو همگان باید به این مهم توجهی جدی داشته باشند. ریشه اصلی بیکاری در نداشتن مهارت و توانایی لازم برای انجام کار است و بی‌توجهی به آموزش مهارت‌های لازم

سبب شده است که پرورش کارآفرین در دانشگاه‌ها صورت نگیرد (۸). از طرفی می‌توان گفت مهارت‌آموزی به‌عنوان حلقه گمشده فرایند اشتغال‌زایی، در آماده‌سازی افراد جویای کار و هدایت افراد به سمت کارآفرینی نقش تأثیرگذاری دارد (۱). ازاین‌رو با توجه به پیشرفت فناوری و سرعت بالای تولید علم در جهان، افراد علاوه بر دانش نظری باید از سواد مهارتی نیز برخوردار باشند. پایداری اشتغال در جامعه مستلزم حرکت روی ریل فناوری و فراگیری سواد مهارتی است (۴)؛ بنابراین هر فرد برای تبدیل شدن به کارآفرین موفق باید مهارت‌هایی را از طریق آموزش کسب کند. در اختیار داشتن دانش و مهارت‌های کارآفرینی، نگرش دانشجویان را نسبت به کارآفرینی افزایش می‌دهد و موجب افزایش نیت آنها برای شرکت در مشاغل کارآفرینی می‌شود (۵۱)؛ بنابراین در اهمیت پژوهش حاضر باید گفت در سال‌های اخیر نیاز به آموزش کارآفرینی در جوانان با توجه به تأثیر آن بر رشد مهارت‌های خاص کارآفرینی و پرورش نگرش‌ها و انگیزه‌های مطلوب به کارآفرینی با توجه به ناکافی بودن آن در برنامه درسی ورزشی ضروری به‌نظر می‌رسد (۱۶). آموزش کارآفرینی نقش مهمی در مدیریت ورزشی دارد، اما در دنیای رقابتی صنعت ورزش امروز اهمیت آن مورد غفلت واقع شده است؛ بنابراین باید به این نکته تأکید شود که یک برنامه درسی سودمند نیست، مگر اینکه بتواند نیازهای جامعه را مرتفع سازد، بنابراین ضروری است تا برنامه‌ریزی درسی به‌روزی که منعکس‌کننده تغییرات جامعه و پارادایم‌هاست، در برنامه درسی در نظر گرفته شود و دانشگاه‌ها مسئول تطابق نیازهای آموزشی خود با تغییرات آموزشی هستند (۳۹). در همین زمینه اگرچه آموزش کارآفرینی به‌سرعت در آموزش تربیت بدنی توسعه پیدا کرده است، اما پژوهش‌های کمی در خصوص آموزش کارآفرینی و روش‌های آموزش آن وجود دارد.

باشد تا بتواند در مسیر کارآفرینی موفق باشد (۳۱)؛ نظر به اینکه بخش دولتی نمی‌تواند به میزان کافی فرصت‌های شغلی را برای دانش‌آموختگان فراهم کند، کاهش کارآفرینی می‌تواند به بیکاری افراد منجر شود (۳۲). با توجه به آنچه بیان شد، پژوهش حاضر در پی پاسخگویی به این پرسش است که آیا آموزش کارآفرینی ورزشی بر انگیزه خودتعیینی و بهزیستی اجتماعی دانشجویان علوم ورزشی با نقش میانجی سواد مهارتی تأثیرگذار است؟

روش تحقیق

این پژوهش از نظر هدف از نوع کاربردی و از نظر روش پژوهش، توصیفی و پیمایشی است. جامعه آماری این پژوهش شامل تمامی دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی بیرجند بود که تعداد آنها ۲۵۰ نفر است که به دلیل محدود بودن جامعه، تمام آنها به صورت تمام‌شمار به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. برای سنجش انگیزه خودتعیینی از پرسشنامه استاندارد ۱۸ سؤالی انگیزه ورزشی لونسدال^۱ و همکاران (۲۰۱۴) با مؤلفه‌های انگیزه درونی، انسجام، شناسایی، درون‌فکنی، انگیزه بیرونی و بی‌انگیزگی با مقیاس ۷ گزینه‌ای لیکرت استفاده شد. همچنین در این پرسشنامه پژوهشگر به دنبال پاسخ به پرسش‌هایی از قبیل پاداش خارجی هنگام ورزش، لذت بردن از ورزش، هویت ورزش، احساس سرزندگی در حین ورزش، مورد قبول واقع شدن توسط دیگران به واسطه ورزش، اصول اساسی ورزش در زندگی روزمره، تشویق توسط دیگران در حین ورزش و توجه به ورزش به عنوان عاملی مهم در پیشرفت و توسعه جنبه‌هایی از ارزش‌های خود فرد می‌پردازد. حجب‌پور (۱۳۹۶) پایایی پرسشنامه را برابر با ۰/۷۹ گزارش کرد. پایایی پرسشنامه با محاسبه آلفا کرونباخ ۰/۸۱ به دست آمد. برای سنجش بهزیستی اجتماعی از پرسشنامه استاندارد

همچنین برنامه‌های درسی با شکافی در آموزش کارآفرینی روبه‌رو هستند (۳۸). از این رو با رویکردی کارآفرینانه می‌توان انگیزه و توجهات را به به‌کارگیری کارآفرینی در آموزش هدایت کرد و از طریق تشویق دانشگاه‌ها برای به‌وجود آوردن جو کارآفرینی در فرایندهای تصمیم‌گیری راهبردی، مدنظر قرار دادن و تحلیل متغیرهای مهم می‌توان به این مهم دست یافت (۱۵). به علاوه دانش مهارتی می‌تواند مکمل دانش نظری باشد و در حال حاضر فارغ‌التحصیلان دانشگاهی بخش عمده جمعیت بیکار کشور را تشکیل می‌دهند که سواد مهارتی می‌تواند بستر مهمی برای ایجاد اشتغال و رونق اقتصادی در جامعه باشد. این آموزش‌ها نه تنها عهده‌دار تربیت نیروی کار مورد نیاز بخش‌های مختلف اقتصادی است، بلکه از طریق بسترسازی خوداشتغالی به رفع مشکل بیکاری نیز کمک شایان توجهی خواهد کرد (۲۴). با توجه به اینکه امروزه ورزش به عنوان یکی از عوامل تأثیرگذار بر حیطه‌های اجتماعی، اقتصادی و حتی بین‌المللی در بسیاری از کشورهای جهان مورد توجه قرار گرفته است، از این رو می‌تواند سیاستی همچون کارآفرینی و ایجاد اشتغال از طریق آن را در این زمینه نهادینه و ترویج کند. به شرطی که ضمن ترویج و شناساندن کارآفرینی ورزشی در جامعه، به‌خصوص در میان دانش‌آموختگان رشته علوم ورزشی، موانع و مشکلات پیش روی آموزش و توسعه کارآفرینی ورزشی از بین رود، تا بتواند به عنوان ابزاری قوی برای رسیدن به توسعه اقتصادی و اجتماعی و پایدار موفق باشد (۵۰). بسیاری از جوانانی که در دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشور به تحصیل مشغول‌اند، به‌ویژه دانشجویان علوم ورزشی امیدوارند که پس از فراغت از تحصیل هرچه سریع‌تر وارد بازار کار شوند؛ بنابراین بررسی آموزش کارآفرینی و عوامل مؤثر بر آن ضروری به نظر می‌رسد. از طرفی کارآفرین باید به لحاظ روانی سالم

کیز^۱ (۱۹۹۸) استفاده شد. این پرسشنامه دارای ۳۳ سؤال بوده و هدف آن سنجش میزان بهزیستی اجتماعی (همبستگی اجتماعی، انسجام اجتماعی، مشارکت اجتماعی، شکوفایی اجتماعی و پذیرش اجتماعی) است. حیدری و غنایی (۱۳۸۷) در ایران پرسشنامه بهزیستی اجتماعی را هنجاریابی کردند. همچنین ضریب آلفای کرونباخ آن را برابر با ۰/۸۳ گزارش کردند. همچنین در این تحقیق پایایی پرسشنامه از طریق محاسبه آلفا کرونباخ ۰/۸۳ به دست آمد. از پرسشنامه استاندارد ارزیابی آموزش کارآفرینی دانشجویان باقرصاد (۱۳۹۵) که دارای ۱۶ عبارت است و با مقیاس لیکرت پنج درجه‌ای (اصلاً اهمیتی ندارد تا بسیار با اهمیت)، به ارزیابی آموزشی کارآفرینی دانشجویان می‌پردازد، استفاده شد. پایایی این پرسشنامه توسط باقرصاد (۱۳۹۵) برابر با ۰/۸۰ گزارش شده است. در این پژوهش پایایی پرسشنامه با محاسبه آلفا کرونباخ ۰/۹۶ به دست آمد. برای سنجش سواد مهارتی از پرسشنامه ذبیحی و همکاران (۱۳۹۷) که دارای ۲۱ گویه با مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت است، استفاده شد. همچنین سؤال‌های ۱ تا ۴ برای سنجش درک مهارت، سؤال‌های ۵ تا ۸ برای سنجش آگاهی از مهارت، سؤال‌های ۹ تا ۱۲ برای سنجش گزینش آگاهانه مهارت، سؤال‌های ۱۳ تا ۱۶ برای سنجش نگاه انتقادی به مهارت و درنهایت سؤال‌های ۱۷ تا ۲۰ برای

سنجش تجزیه و تحلیل مهارت است. در این تحقیق پایایی این پرسشنامه با محاسبه آلفا کرونباخ ۰/۹۵ به دست آمد.

تحلیل آماری

تجزیه و تحلیل داده‌ها در دو بخش توصیفی و استنباطی صورت گرفت. در بخش توصیفی برای بررسی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی آزمودنی‌ها از شاخص‌هایی نظیر میانگین و درصدها استفاده شد. در بخش استنباطی برای پاسخگویی به سؤال پژوهش از ضریب همبستگی پیرسون و روش مدلسازی معادلات ساختاری با رویکرد تحلیل مسیر از طریق از نرم‌افزار لیزرل ۸/۸ انجام گرفت.

نتایج و یافته‌های تحقیق

از مجموع ۲۵۰ پرسشنامه توزیع شده ۲۲۴ پرسشنامه واجد ملاک‌های لازم به منظور تجزیه و تحلیل تشخیص داده شد. بقیه پرسشنامه‌ها یا ناقص پر شده بود یا عودت داده نشد. فراوانی پاسخگویان مرد با ۵۲/۴ درصد بیشتر بوده و فراوانی افراد بالای ۲۴ سال با ۳۰/۸ درصد از سایر افراد بیشتر بود. همچنین برای بررسی نرمال بودن متغیرها از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف^{۳۲} استفاده شد. از آنجا که مبنای تجزیه و تحلیل مدل‌های علی، همبستگی است، از این رو ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش در جدول ۱ ارائه شد.

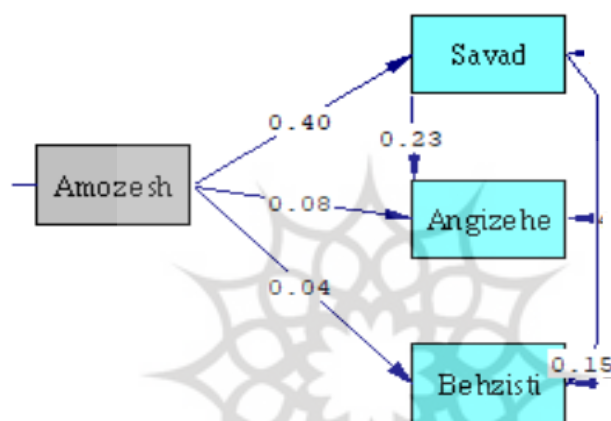
جدول ۱. ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیر	۱	۲	۳	۴
۱	۱			
۲	۰/۴۰**	۱		
۳	۰/۱۱	۰/۳۳**	۱	
۴	۰/۱۳	۰/۱۹**	۰/۱۵**	۱

۱. آموزش، ۲. سواد مهارتی، ۳. انگیزه کارآفرینی، ۴. بهزیستی اجتماعی

الگوهای نظری، مقایسه الگوها و همچنین برآورد پارامترهای الگو در بین گروه‌های مختلف از آن استفاده کرد (۲۳). از روش حداکثر احتمال برآورد الگو و از بین شاخص‌های نیکویی برازش شاخص مجذور خی^۲ (χ^2)، شاخص نیکویی برازش^۳ (GFI)، خطای ریشه مجذور میانگین^۴ انطباقی^۳ (AGFI)، برای برازش الگو استفاده شد. ضرایب مسیر مدل فرضی در شکل ۱ ارائه شده است.

براساس اطلاعات جدول ۱ می‌توان گفت که بیشترین همبستگی بین آموزش کارآفرینی و سواد مهارتی است، این همبستگی مثبت و معنادار گزارش شد. به‌علاوه کمترین همبستگی مشاهده شده بین آموزش و انگیزه کارآفرینی است. این همبستگی مثبت و غیرمعنادار است. به‌منظور بررسی برازش مدل مفهومی با داده‌های پژوهش از روش تحلیل مسیر استفاده شد. این روش از آن حیث انتخاب شد که این رویکرد از تکنیک‌های ترتیبی حداقل مجذور برتر است و می‌توان به‌منظور ارزیابی کفایت

Chi-Square=17.25, df=1, P-value=0.01, RMSEA=0.256

شکل ۱. شکل ضرایب مسیر مدل فرضی در مدل‌یابی انگیزه خودتعیینی و بهزیستی اجتماعی

مهارتی بر انگیزه خودتعیینی ($\beta = 0/09$) مثبت و معنادار و بر بهزیستی اجتماعی ($\beta = 0/06$) مثبت و معنادار است. ضرایب مسیر متغیرهای برون‌زا و درون‌زا در جدول ۲ ارائه شده است.

طبق داده‌های شکل ۱ اثر مستقیم آموزش کارآفرینی بر سواد مهارتی ($\beta = 0/40$) مثبت و معنادار، آموزش کارآفرینی بر انگیزه ($\beta = 0/08$) مثبت و غیرمعنادار، آموزش کارآفرینی بر بهزیستی اجتماعی ($\beta = 0/20$) مثبت و غیرمعنادار است. همچنین اثر مستقیم سواد مهارتی بر انگیزه خودتعیینی ($\beta = 0/23$) مثبت و معنادار و بر بهزیستی اجتماعی ($\beta = -0/15$) مثبت و معنادار است. همچنین اثر غیرمستقیم آموزش کارآفرینی از طریق سواد

جدول ۲. ضرایب مسیر متغیرهای برونزا و درونزا

پیش‌بین	ملاک	B	Se	T	P
تأثیرات مستقیم	آموزش	سواد مهارتی	۰/۴۰	۷/۷۸	$p > ۰/۰۱$
		انگیزه خودتعیینی	۰/۰۸	۱/۲۹	$p > ۰/۰۵$
		بهریستی اجتماعی	۰/۰۴	۰/۸۵	$p > ۰/۰۵$
تأثیرات غیرمستقیم	آموزش از طریق سواد مهارتی	سواد مهارتی	۰/۲۳	۳/۵۵	$p < ۰/۰۱$
		بهریستی اجتماعی	۰/۱۵	۲/۶۵	$p < ۰/۰۱$
		انگیزه خودتعیینی	۰/۰۹	۳/۲۳	$p < ۰/۰۱$
		بهریستی اجتماعی	۰/۰۶	۲/۵۱	$p < ۰/۰۵$

جدول ۳. شاخص‌های برازندگی مدل مفهومی پژوهش

ردیف	نام آزمون	چه زمانی مدل برازنده است؟	میزان در مدل	نتیجه
۱	χ^2	معنادار نباشد.	۲۳/۱۸	عدم برازش
۲	RMSEA	اگر کوچک‌تر از ۰/۰۸ باشد.	۰/۳۲۳	غیربرازنده
۳	GFI	باید بزرگ‌تر از ۰/۹۰ باشد.	۰/۹۱	برازنده
۴	CFI	باید بزرگ‌تر از ۰/۹۰ باشد.	۰/۷۹	غیربرازنده
۵	AGFI	باید بزرگ‌تر از ۰/۹۰ باشد.	۰/۷۵	غیربرازنده
۶	NFI	باید بزرگ‌تر از ۰/۹۰ باشد.	۰/۷۹	غیربرازنده
۷	IFI	باید بزرگ‌تر از ۰/۹۰ باشد.	۰/۸۰	غیربرازنده
۸	NNFI	باید بزرگ‌تر از ۰/۹۰ باشد.	۰/۴۶	غیربرازنده
۹	RFI	باید بزرگ‌تر از ۰/۹۰ باشد.	۰/۴۳	غیربرازنده

تعیین برازش الگو

آمد. هومن و همکاران (۱۳۸۹) بیان می‌کنند زمانی که

میزان GFI، CFI و IFI بزرگ‌تر از ۰/۹۰ و RMSEA کوچک‌تر از ۰/۰۸ باشد، نشان‌دهنده عدم برازش مناسب و کافی مدل است (۱۲). (جدول ۳).

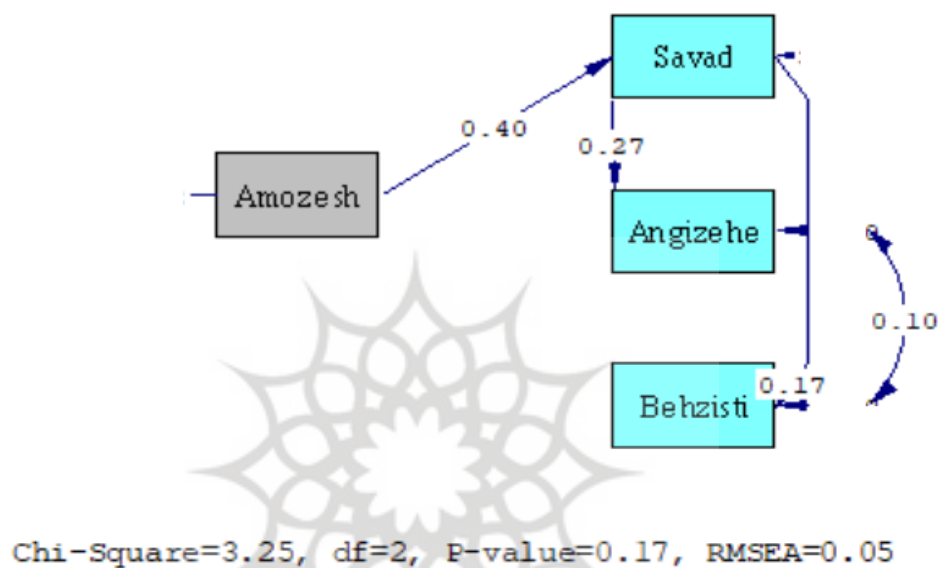
آن‌گونه که در جدول ۳ مشخص است، همه شاخص‌ها حاکی از عدم برازش مدل با داده‌هاست. در آخرین مرحله پیرایش و اصلاح مدل براساس شاخص‌های اصلاح صورت گرفت. با انتخاب شاخص‌های اصلاح مدل (MI) و حذف مسیرهای غیرمعنادار یعنی مسیر مستقیم فعالیت سمن به دستیابی به اهداف و عملکرد و همبسته کردن مسیر خطای دستیابی به اهداف و عملکرد، این اصلاح به اندازه ۲۳/۵۶ از مقدار χ^2 می‌کاهد و در نتیجه به مدل برازش یافته نزدیک‌تر می‌شود. برون داد پس از اصلاح در مقایسه با قبل از اصلاح

در الگوی پیشنهادی، نتایج آزمون مجذور χ^2 به منظور بررسی برازش الگوی کلی نشان داد که بین الگوی پیشنهاد شده و مشاهده شده هماهنگی کاملی وجود ندارد ($P < ۰/۰۱$ و $\chi^2_{(1)} = ۴۹/۱۳$). از این رو فرض صفر درباره برازش الگو با داده‌ها پذیرفته نمی‌شود (۵۲).

همان‌طور که در جدول ۳ مشخص است، میزان شاخص برازندگی GFI برابر با ۰/۹۱، شاخص تعدیل شده برازندگی AGFI برابر با ۰/۷۵، شاخص برازش مقایسه‌ای CFI برابر با ۰/۷۹، شاخص برازش نرمال شده NFI برابر با ۰/۷۹، شاخص برازش فزاینده IFI برابر با ۰/۸۰، شاخص نرم‌نشده برازندگی NNFI برابر با ۰/۴۶، RFI برابر با ۰/۴۳ و جذر برآورد خطای تقریب RMSEA برابر با ۰/۳۲۳ به دست

۰/۹۹، شاخص برازش نرمال شده NFI برابر با ۰/۹۵، شاخص برازش فزاینده IFI برابر با ۰/۹۹ و جذر برآورد خطای تقریب RMSEA برابر با ۰/۰۵۵ و NNFI برابر با ۰/۹۴ به دست آمد که همگی حاکی از برازش مناسب مدل با داده‌هاست (شکل ۲).

از شاخص‌های برازش بهتری برخوردار بود. براساس شاخص‌های برازش جدید نتایج آزمون مجذور χ^2 کاهش قابل توجهی نشان داد و مشخص شد بین الگوی پیشنهاد شده و مشاهده شده برازش کامل وجود دارد (۰/۰۵). $\chi^2(2)=3/38$ و $P >$ میزان شاخص برازندگی GFI برابر با ۰/۹۷، شاخص تعدیل شده برازندگی AGFI برابر با ۰/۹۸، شاخص برازش مقایسه‌ای CFI برابر با ۰/۹۶، RFI برابر با

شکل ۲. ضرایب مسیر مدل اصلاح شده مدل یابی دستیابی به اهداف و عملکرد

بحث و نتیجه گیری

مذکور با یافته‌های تو^۱ و همکاران (۲۰۲۰)، مواسالو^۲ (۲۰۱۷)، ژانگ^۳ و همکاران (۲۰۱۷)، ترانشاو^۴ و همکاران (۲۰۱۶) و ریف (۲۰۱۹) همسوست (۳۰، ۴۷، ۴۸، ۵۴). با توجه به نتایج این پژوهش و سایر پژوهش‌های انجام گرفته می‌توان گفت که دوره‌های آموزشی مهارت‌محور می‌تواند بر روحیه کارآفرینی و توانمندسازی روان‌شناختی فراگیران تأثیرگذار باشد. در نتیجه سازمان‌ها به منظور بالندگی و توانمندسازی افراد خود و همچنین تقویت روحیه

پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر آموزش کارآفرینی بر انگیزه خودتعیینی و بهزیستی اجتماعی با نقش میانجی سواد مهارتی در دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی بیرجند انجام گرفت. نتایج نشان داد که آموزش کارآفرینی تأثیر معناداری بر انگیزه خودتعیینی و بهزیستی اجتماعی با نقش میانجی سواد مهارتی در دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی بیرجند دارد. نتایج فرضیه

3 Zhang
4 Trenshaw

1 Toa
2 Mwasalwiba

کارآفرینی باید به اهمیت آموزش توجه کرده و فرصت‌هایی را برای رشد و بالندگی و توانمندسازی و افراد خود فراهم کنند. ریف (۲۰۱۹) دریافت آموزش کارآفرینی به‌واسطه شکوفاسازی احساس استقلال فردی، رشد اعتمادبه‌نفس و پذیرش خود سبب هدف‌گذاری در زندگی فرد و به‌وجود آمدن روابط مثبت و مدیریت عاطفی او در محیط و در نتیجه بهزیستی اجتماعی او می‌شود. از این رو این بهزیستی اجتماعی به‌وجودآمده از مهم‌ترین منابع تسهیل‌کننده کارآفرینی به‌شمار می‌رود (۴۱).

زاهدی و علی‌رضایی (۱۳۹۴) بیان کردند آموزش مهارت‌های کارآفرینی بر خودکارآمدی مؤثر است؛ بنابراین سرمایه‌گذاری آموزشی، عقلانی‌ترین نوع سرمایه‌گذاری در جامعه به‌شمار می‌رود و بخش عمده دانش، بینش، مهارت‌ها و توانایی‌های مرتبط با خصلت و رفتار کارآفرینی اکتسابی و قابل آموزش است (۶)، چراکه اهداف متداول آموزش کارآفرینی شامل گشادگی به تغییر، تمایل به پذیرش موقعیت‌های جدید و توانایی برای کار در محیط نامطمئن است. این اهداف سبب تغییر اندیشه می‌شود که در نتیجه انگیزه افراد را به‌سوی تمرکز بر مهارت‌های طراحی، تفکر و خلاقیت که ناشی از تأکید بر انگیزه‌های خودکارآمدی که توانایی افراد برای پیروی از یک سلسله اعمال برای دستیابی به اهدافشان است، سوق می‌دهد (۲۵). بدری^۱ و همکاران (۲۰۱۹) گزارش کردند آموزش کارآفرینی با تأثیر بر ویژگی‌های روان‌شناختی افراد مانند نگرش ذهنی، توانمندسازی و بهزیستی اجتماعی سبب ایجاد انگیزه کارآفرینی در افراد و هدایت آنان به‌منظور راه‌اندازی کسب‌وکار جدید می‌شود. از این رو سطح مطلوب ویژگی‌های روان‌شناختی تأثیر بالقوه‌ای در موفقیت فرد در کارآفرینی دارد.

اگرچه برنامه‌های آموزش کارآفرینی زمینه‌هایی را برای دانشجویان فراهم می‌آورد تا بتوانند دانش کارآفرینی را افزایش و مهارت‌های لازم برای کارآفرینی را توسعه دهند، نباید انتظار داشت که چنین برنامه‌هایی تأثیر مستقیمی بر رفتار کارآفرینی داشته باشد و فوراً جامعه کارآفرین تولید کند. از این رو سیاست‌گذاران در حوزه کارآفرینی باید موانع واقعی و آشکار کارآفرینی را به‌عنوان عناصر مهم در کل فرایند توسعه کارآفرینی در نظر بگیرند؛ بنابراین، ساختار برنامه‌های آموزش کارآفرینی نیز نیازمند توجه به موانع و فرصت‌های خاص در این زمینه است (۱۳). نظام‌های آموزشی با اعمال آموزش کارآفرینی، سبب می‌شوند که فراگیران با فعالیت‌های گوناگون مرتبط با یادگیری مواجه شوند و این نوع آموزش، آنها را در دستیابی به مهارت‌های اکتشافی آماده می‌سازد (۳۰). همچنین شایان ذکر است که آموزش کارآفرینی تأثیر مثبتی بر تقویت ویژگی‌های کارآفرینانه دارد و به‌طور خاص، تأثیر زیادی بر ویژگی‌های کارآفرینی مانند حساسیت به بازار، نوآوری، خلاقیت، پشتکار، اعتمادبه‌نفس و افزایش انگیزه درونی برای کارآفرینی دارد (۴۴). همچنین در میان پرورش ویژگی‌های استقلال‌طلبی، ریسک‌پذیری، انگیزه پیشرفت، انگیزه درونی، اعتمادبه‌نفس، جسارت و خلاقیت دانش‌آموزان با توسعه قابلیت‌ها و توانایی کارآفرینی آنان رابطه مستقیمی وجود دارد (۲۰). کارآفرینی سبب یادگیری عاطفی می‌شود که به تغییراتی در عواطف و ادراکات ناشی از تجربه آموزش کارآفرینی اطلاق می‌گردد که سبب می‌شود تا افراد از دانش به‌دست‌آمده در مورد کارآفرینی لذت ببرند یا برعکس آن را دشوار تصور کنند. در واقع این یادگیری شناختی شامل به‌دست آوردن مهارتی جدید است که می‌تواند در یک زمینه تجاری به‌کار رود (۲۶).

و خلاقیت و نوآوری در حال توسعه‌اند، امروزه تسلط یافتن به دانش کارآفرینی و ایجاد و توسعه کسب‌وکار جدید امری الزامی و از پرکاربردترین زمینه‌های علمی و اقتصادی مورد نیاز کشور است. از سویی با مروری بر مطالعات انجام گرفته به نظر می‌رسد دانشجویان در محیط‌هایی متکی به خود، آرام و امیدوارند و هویت شخصی آنها آسیب نمی‌بیند. آموزش کارآفرینی با مرور اهداف، روش‌های تدریس و شاخص‌های مؤثر بر آن، به واسطه نظام‌های آموزشی متناسب با اعمال آموزش کارآفرینی، سبب می‌شوند که فراگیران با فعالیت‌های گوناگون مرتبط با یادگیری مواجه شوند و این نوع آموزش، آنها را در دستیابی به مهارت‌های اکتشافی آماده می‌سازد (۳۰). از این رو توجه به عامل کارآفرینی و آموزش آن به منظور کمک به مشکل اشتغال جوانان می‌تواند راهکار تأثیرگذاری برای افزایش بهزیستی اجتماعی باشد. از سوی دیگر آموزش‌های مهارتی با برنامه‌ریزی، اجرا و ارزیابی دقیق فعالیت‌های آموزشی کارآفرینانه موجب تربیت نیروی انسانی متخصص، ماهر و کارآفرین و آماده کار برای خدمت در تمامی بخش‌های اقتصادی، اجتماعی، صنعتی و فرهنگی کشور و نیز پیشرفت و توسعه فناوری کشور شده و از طریق طرح و اجرای ایده‌های جدید، فرصت‌هایی را برای وقوع فرایندهای کارآفرینی ملی ایجاد کرده است. همچنین یکی دیگر از اهداف آموزش‌های مهارتی، تربیت نیروهای متخصص و ماهری است که بتوانند پس از تکمیل تحصیلات، به عنوان مؤسس، کسب‌وکاری را ایجاد کنند و خود استخدام‌کننده باشند. اکنون آموزش‌های مهارتی به عنوان یکی از عوامل مهم در ایجاد تفکر و انگیزه کارآفرینی کشور سبب بالا بردن سطح علمی و دانش فنی و مهارتی دانشجویان شده است (۲). در توجیه این یافته باید گفت برنامه‌های آموزش کارآفرینی از طریق ارائه راه‌حل‌های چگونه یادگیری، الهام

همچنین عواملی از جمله وجود برنامه‌ای مناسب برای کسب‌وکار و ویژگی‌هایی از جمله ریسک‌پذیری و خودکارآمدی به طور معناداری با اثربخشی برنامه کارآفرینی مرتبط است و بدان معنی است که افزایش در برنامه کسب‌وکار، ریسک‌پذیری و خودکارآمدی به افزایش سطح اثربخشی کارآفرینی منجر خواهد شد (۱۹). نتایج پژوهش توآ و همکاران (۲۰۲۰) نشان داد منبع انگیزه خودتعیین‌گری کارآفرینی ارتباط نزدیکی با تلاش برای دستیابی به هدف و موفقیت در کارآفرینی و علاقه‌مندی و لذت بردن از آن دارد. در واقع خود مرجع‌پنداری و خودتنظیم‌گری از عوامل ایجاد انگیزه در فرد است که خود کارآمدی کارآفرینی را در فرد از طریق کسب مهارت‌های کارآفرینی توسعه می‌بخشد و به رفتار اجتماعی مطلوب و بهزیستی اجتماعی وی کمک می‌کند (۴۷). همچنین نتایج پژوهش ویکلاند و همکاران (۲۰۱۹) نشان داد بهزیستی اجتماعی از مهم‌ترین نتایج کارآفرینی به شمار می‌آید (۵۳). همچنین بهزیستی روان‌شناختی از مهم‌ترین منابع روان‌شناختی برای کارآفرینی به شمار می‌رود. در واقع آموزش کارآفرینی با ایجاد حس لذت‌جویی در افراد بر انگیزه خودتعیین‌گری افراد به واسطه پی بردن به ارزش‌های خود تأثیرگذار است (۳۶). به علاوه می‌توان گفت استقلال روان‌شناختی واسطه ارتباط بین مشارکت فعال در کارآفرینی و بهزیستی تا حدودی از طریق تأثیر آن بر صلاحیت روان‌شناختی و وابستگی است؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت اهمیت خودسازماندهی فردیبا استقلال در هسته آن سبب کارآفرینی از نظر نیازهای روان‌شناختی اساسی نسبت به سایر کارها سودمندتر می‌شود (۴۵). در توجیه این یافته باید گفت با توجه به اینکه جهان به سمت اقتصاد کارآفرینی در حرکت است و سازمان‌ها در دنیا با سرعتی بی‌سابقه با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات

و منابع بر نیات برای ایجاد سرمایه‌گذاری جدید تأثیر می‌گذارند و فعالیت‌های یادگیری و الهام‌بخش سبب افزایش هنجارهای درک‌شده برای کارآفرینی و درک دانشجویان از اینکه آنها می‌توانند کارآفرین باشند (کنترل درک‌شده)، می‌شوند. همچنین دسترسی منابع با افزایش هنجارهای درک‌شده، بیشترین تأثیر را در انگیزه فرد داشته است که خود سبب افزایش نگرش مثبت و کنترل درک‌شده می‌شود. چگونگی تجربه دانشجویی مثبت در مؤلفه‌های مختلف برنامه کارآفرینی تأثیر مثبتی بر اهداف برای شروع کار خود دانشجویان دارد (۱۴). کریمی و همکاران (۱۳۹۵) بیان کردند که سخنان ابهام‌برانگیز از طرف استادان، همکلاسی‌ها، سخنرانان مدعو یا کارآفرینان در ایجاد انگیزه دانشجویان برای توسعه کارآفرینی مؤثر است. این موضوع اهمیت یادگیری درس‌های کارآفرینی ورزشی برای دانشجویان علوم ورزشی را دوچندان می‌سازد. هرچه میزان یادگیری دانشجو افزایش پیدا کرده و او احساس کند که دانش و مهارت لازم در زمینه شناسایی فرصت‌های کارآفرینی، راه‌اندازی و مدیریت کسب‌وکار را در طول دوره کسب کرده است، اراده او برای کارآفرین شدن بیشتر خواهد شد (۲۳). بنابراین در تبیین کلی باید گفت فعالیت‌های آموزشی که آموزه‌های واقعی یا واقعیت مجازی را در کلاس‌های درس فراهم می‌کنند، مهارت‌های تصمیم‌گیری را توسعه داده و اعتماد به نفس کارآفرینانه فرد را با انجام پی‌درپی یک فعالیت یا مهارت خاص، افزایش می‌دهند. یادگیری مشاهده‌ای یا جایگزین می‌تواند با فعالیت‌های آموزشی مانند دعوت از کارآفرینان موفق برای ایراد سخنرانی در کلاس‌های درس، استفاده از ویدئوها و کلیپ‌های ضبط‌شده درباره کارآفرینان مشهور، مطالعات موردی، کارآموزی دانشجو در مؤسسه‌ها و شرکت‌های کارآفرین و مشارکت در مسابقه‌های طرح کسب‌وکار، افزایش یابد. اظهار نظر تشویق‌کننده، بازخوردهای مثبت و

تمجید دانشجو، بحث و گفت‌وگوی ترغیب و تشویق‌کننده با آموزشگران و مدرسان می‌تواند حس خودکارامدی دانشجو را با ترغیب کلامی و اجتماعی بهبود بخشد. این فعالیت‌ها همچنین می‌توانند سطح تنش و نگرانی دانشجو را کاهش دهند. از این‌رو در این خصوص باید کارگزاران و برنامه‌ریزان آموزشی و درسی آموزش عالی کشور در طراحی و تدوین دوره‌های آموزشی و منابع درسی به آموزش‌هایی در جهت ایجاد تمایل و انگیزه خودتعیینی در ضمن توجه به کسب دانش و سواد مهارتی توجه ویژه‌ای داشته باشند. با توجه به نقش مهم آموزش کارآفرینی در افزایش سواد مهارتی، انگیزه خودتعیینی و بهزیستی اجتماعی به مسئولان ذی‌ربط پیشنهاد می‌شود تا با تدارک ابزارهای کمک‌آموزشی به‌ویژه ابزارهای آموزشی مبتنی بر فناوری‌های نوین و بهره‌گیری متناسب از آنها در جوار دروس تئوری زمینه تسهیل در فرایند یادگیری و نهادینه ساختن آموزش‌ها را فراهم آورند.

منابع و مأخذ

۱. انصاری، منوچهر؛ احمدپورداریانی، محمود؛ بهروز آذر، زهرا. (۱۳۸۹). «خصوصیات فردی تأثیرگذار در توسعه کارآفرینی اجتماعی در سازمان‌های خیریه استان تهران». مجله توسعه کارآفرینی، ۲(۸): ۳۷-۶۴.
۲. آقاجانی، محمدرضا؛ جهانگیری، محمد؛ رئیس‌محمدی، علی عباس؛ سلیمانی، اشرف‌عشق‌عراقی، مهتاب. (۱۳۹۵). تأثیر مدل‌های آموزش کارآفرینی جاذبه و تشعشعی در آموزش‌های مهارتی و نقش آن در ایجاد اشتغال کشور ایران با تکنیک دلفی فازی. سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور.
۳. خوشفر، غلامرضا؛ محمدی، آرزو؛ محمدزاده، فاطمه؛ محمدی، راضیه؛ اکبرزاده، فاطمه. (۱۳۹۴). «امنیت اجتماعی و سلامت اجتماعی». مجله مطالعات اجتماعی ایران، ۹(۱): ۷۱-۱۰۲.
۴. ذبیحی، حسین؛ شجاعی، وحید؛ حامی، محمد. (۱۳۹۷). «بررسی رابطه بین سواد مهارتی، سواد دانشگاهی و موفقیت کسب‌وکار ورزشی با نقش میانجی گرایش کارآفرینانه». پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، ۶(۳) (۲۷): ۵۵-۶۳.
۵. رستمی، میلاد؛ ایمانی جاجرمی، حسین. (۱۳۹۵). «مطالعه بیکاری از دیدگاه بیکاران و پیامدهای آن. مطالعه موردی: روستای حسن‌آباد در شهرستان دلفان. فصلنامه توسعه اجتماعی، ۱۱(۱): ۷۳-۱۰۲.
۶. عزاهدی، آیدا؛ علی‌رضایی، ابوتراب. (۱۳۹۴). مطالعه اثر آموزش مهارت‌های کارآفرینی بر خودکارآمدی کارکنان شرکت تأمین نیروی انسانی و خدمات پشتیبانی بانک مسکن. پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، دانشکده مدیریت.
۷. ضیا، فرزانه. (۱۳۹۴). کارآفرینی و مهارت‌های آن، تهران: پژوهشکده تحقیقات استراتژیک گروه پژوهش‌های فرهنگی و اجتماعی.
۸. عزیزی، مریم؛ حاجی یخچالی، علیرضا؛ عالیپور، سیروس. (۱۳۹۶). تأثیر آموزش بهنگام کارآفرینی بر مهارت‌های شناختی و غیرشناختی دانش‌آموزان پسر پایه ششم مدارس ابتدایی شهر اهواز. پایان‌نامه دکتری روان‌شناسی گرایش روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه شهید چمران اهواز، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی.
۹. عظیم‌پور، احسان. (۱۳۹۳). مروری بر مبانی نظری انگیزش خودتعیین‌گری. کنفرانس بین‌المللی علوم رفتاری و مطالعات اجتماعی، مؤسسه مدیران ایده‌پرداز پایتخت ویرا.
۱۰. متقی، شکوفه؛ یزدی، سیده منور؛ بنی‌جمالی؛ شکوه‌السادات؛ درویشه، زهرا. (۱۳۹۳). «ارتباط معلم - دانش‌آموز و تصمیم به ادامه یا ترک تحصیل: نقش واسطه‌ای انگیزش خودتعیین‌گری و عملکرد تحصیلی». پژوهش در نظام‌های آموزشی، ۸(۲۷): ۳۵-۵۸.
۱۱. هومن، حیدر علی. (۱۳۸۶). تحلیل داده چندمتغیری در پژوهش رفتاری. چ اول، تهران، پیک فرهنگ.
۱۲. هومن، حیدر علی؛ احدی، حسن؛ سپاه منصور، مژگان؛ شیخی، منصوره. (۱۳۸۹). «مدل‌یابی احساس تنهایی بر پایه ساختار بهزیستی معنوی، خودکارآمدی و رضایت از زندگی». تحقیقات روان‌شناختی، ۲(۷): ۱۹-۳۲.
13. Ahmad, F; Widén, G; Huvila, I. (2019). The impact of workplace information literacy on organizational innovation: An empirical study. International Journal of Information Management, 1-12.

14. Ahmed, T., Chandran, V. G. R., Klobas, J. E., Liñán, F., & Kokkalis, P. (2020). Entrepreneurship education programmes: How learning, inspiration and resources affect intentions for new venture creation in a developing economy. *The International Journal of Management Education*, 18(1), 100327.
15. Badri R, & Hachicha N. (2019). Entrepreneurship education and its impact on students intention to start up: A sample case study of students from two Tunisian universities . *The International Journal of Management Education* 17 182–190.
16. Bergmann, H., Geissler, M., Hundt, C., & Grave, B. (2018). The climate for entrepreneurship at higher education institutions. *Research Policy*, 47(4), 700–716. <https://doi.org/10.1016/j.respol.2018.01.018>.
17. Cárdenas, A. R., & Montoro, E. (2017). Evaluación de un proyecto de educación emprendedora en la ESO. La visión del alumnado. *Revista de Investigación Educativa*, 35(2), 563–581. <https://doi.org/10.6018/rie.35.2.273221>.
18. Chou, Y. (2013). Autism and Selfdetermination: Measurement and Contrast with other Disability Groups. Degree of Doctor of Philosophy, University of Kansas.
19. González-Serrano, M.H., Moreno F C, & Hervás, J. C. (2018). Sport management education through an entrepreneurial perspective: Analysing its impact on Spanish sports science students . *The International Journal of Management Education*, 1-14. <https://doi.org/10.1016/j.ijme.2018.11.007>.
20. Hj Dina, B; Anuarb, A.R; Usman, M. (2015). The Effectiveness of the Entrepreneurship Education Program in Upgrading Entrepreneurial Skills among Public University Students. 6th International Research Symposium in Service Management, UiTM Sarawak, Kuching, Malaysia.
21. Howard, M. (2013). Developing Entrepreneurial Characteristics of Youth. *International Higher. " The character of the Entrepreneurial"*
22. Iskender, M; Akin A. (2017). Self-compassion and internet addiction. *TOJET: The Turkish Online Journal of Educational Technology*; 10(3), 215-221.
23. Izedonmi, P.F; Okafor, C. (2015). The Effect Of Entrepreneurship Education On Student' Entrepreneurial Intention". *Global Journal of management and Business. Research*, 10, 49-60.
24. Karimi, S; Biemans, H. J. A; Lans, T; Chizari, M; Mulder, M. (2016). The Impact of Entrepreneurship Education: A Study of Iranian Students' Entrepreneurial Intentions and Opportunity Identification. *Journal of Small Business Management*, 54(1), 187-209.
25. Keshavars, L; Farahani, A. (2017). The Relationship between Information Literacy and academic Performance among M. A Students of Physical Education. *Journal of Applied Research of Sport Management*, 113.
26. Kickul, J., Gundry, L., Mitra, P., & Bercot, L. (2018). Designing with purpose: Advocating innovation, impact, sustainability and scale in social entrepreneurship education. *Entrepreneurship Education and Pedagogy*, 1(2), 205–221.

27. Koronios, K., Kriemadis, A., Dimitropoulos, P., & Papadopoulos, A. (2019). A value framework for measuring the influence of ethics and motivation regarding the performance of employees. *Business & Entrepreneurship Journal*, 8(1) 1-1.
28. Martin, B. C; McNally, J. J; Kay, M. J. (2013). Examining the formation of human capital in entrepreneurship: A meta-analysis of entrepreneurship education outcomes. *Journal of Business Venturing*, 28(2), 211–224.
29. Maxwell, O.A., Stephen, I.A., Hezekiah, F.O., Paul, S.O., & Oyafunke-Omoniyi, C.O., (2018). Entrepreneurship curriculum contents and entrepreneurial development of university students in Nigeria. *Int. J. Enterpren.* 22 (1).
30. Misra, R. Crist, M. & Burant, C. J. (2003). Relationships among life stress, social support, academic stressors, and reactions to stressors of international students in the United States. *International Journal of Stress management*. 10(2): 137-157. DOI: 10.1037/1072-5245.10.2.137.
31. Mwasalwiba, E.S. (2017). Entrepreneurship education: a review of its objectives, teaching methods, and impact indicators. *Education + Training*, 52, 202-222.
32. Nabi, G; Walmsley, A; Liñán, F; Akhtar, I; Neame, C. (2016). Does entrepreneurship education in the first year of higher education develop entrepreneurial intentions? The role of learning and inspiration. *Studies in Higher Education*.
33. Ngege, C. (2020). Don't Rely on Govt for Jobs, FG Tells Unemployed Graduates. *Punch*, February, 2020. Available online at. <https://punchng.com/dont-rely-on-govt-for-jobs-fg-tells-unemployed-graduates/>.
34. Nowinski, W., Haddoud, M.Y., Wach, K., & Schaefer, R. (2020). Perceived public support and entrepreneurship attitudes: a little reciprocity can go a long way! *J. Vocat. Behav.* 121, 103474.
35. Nowinski, W., Haddoud, M., Lancaric, D., Egerova, D., & Czegledi, C. (2019). The impact of entrepreneurship education, entrepreneurial self-efficacy and gender on entrepreneurial intentions of university students in the Visegrad countries. *Studies in Higher Education*, 44(2), 361–379.
36. Nyqvist, F; Forsman, A. K; Giuntoli, G. & Cattani, M. (2013). Social capital as a resource for mental well-being in older people: A systematic review. *Aging & Mental Health*, 17(4), 394-410.
37. Pathak s, & Muralidharan E. (2021). Consequences of cross-cultural differences in perceived well-being for entrepreneurship. *Journal of Business Research*, 122 582–596.
38. Ratten, V., & Usmanij, P. (2020). Entrepreneurship education: Time for a change in research direction? *The International Journal of Management Education*,. 1-8. <https://doi.org/10.1016/j.ijme.2020.100367>.
39. Ratten, V. (2018). Sport entrepreneurship education and policy. In V. Ratten (Ed.). *Sport entrepreneurship: Developing and sustaining an entrepreneurial sports culture* (pp. 125–138). Switzerland: Springer.

40. Ratten, V., & Jones, P. (2018). Future research directions for sport education: Toward an entrepreneurial learning approach. *Education + Training*, 60(5), 490–499. <https://doi.org/10.1108/ET-02-2018-0028>.
41. Rutter, M. (2014). Resilience, competence and coping, *Journal of child Psychology and psychiatry*, 47, 226- 237.
42. Ryff, C. D. (2019). Entrepreneurship and eudaimonic well-being: Five venue for new sciences. *Journal of Business Venturing*, 34(4), 646–663.
43. Saberi, M., & Hamdan, A., (2019). The moderating role of governmental support in the relationship between entrepreneurship and economic growth. *J. Entrep. Emerg. Econ.*
44. Salisu, J. B. (2020). Entrepreneurial training effectiveness, government entrepreneurial supports and venturing of TVET students into IT related entrepreneurship – An indirect-path effects analysis .. *Heliyon* 6, e05504. 1-9.
45. Setiawan, J.L. (2014). “Examining Entrepreneurial Self-Efficacy among Students”, *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 115, 235-245.
46. Shir, N., Nikolaev, B. N., & Wincent, J. (2019). Entrepreneurship and well-being: The role of psychological autonomy, competence, and relatedness. *Journal of Business Venturing*, 34(5), 105875.
47. Siernman, P.H; Poon Diep, T; Thai, U. (2013). Social capital and female entrepreneurship in rural regions: Evidence from Vietnam, *Applied Geography* 35,308e315. Journal homepage: www.elsevier.com/locate/apgeog.
48. Toa, Ch. K.M., Manuel, M. G. J., Orero-Blat, M., & Chau, K.P. (2020). Predicting motivational outcomes in social entrepreneurship: Roles of entrepreneurial self-efficacy and situational fit. *Journal of Business Research*, 121 209–222.
49. Trenshaw, K. F; Revelo, R. A; Earl, K. A; Herman, G. L. (2016). “Using Self Determination Theory Principles to Promote Engineering Students’ Intrinsic Motivation to Learn”. *International Journal of Engineering Education*, 32(3), 1194-1207.
50. Urbano, D; Aponte, M; Toledano, N. (2011). Doctoral education in entrepreneurship: a European case study, *J Small Business and Enterprise Development*, 15(2), 336– 347.
51. Wales, W. J. (2016). Entrepreneurial orientation: A review and synthesis of promising research directions. *International Small Business Journal*, 34 (1), 3-15.
52. Watchravesringkan, K; Hodges, N.N; Yurchisin, J; Hegland, J; Karpova, E; Marcketti, S; Yan, R. (2013). Modeling Entrepreneurial Career Intention Among Undergraduates: An Examination of The Moderating Role of Entrepreneurial Knowledge and Skills. *Family&Consumer Sciences Research Journal*, 41(3), 325-334.
53. Weston, R., & Gore, PA. (2006). A Brief Guide to Structural Equation Modeling, *The Counseling Psychologist*, 34(5): 719-751. <https://doi.org/10.1177/0011000006286345>.
54. Wiklund, J., Nikolaev, B., Shir, N., Foo, M., & Bradley, S. (2019). Entrepreneurship and well-being: Past, present, and future. *Journal of Business Venturing*, 34(4), 579–588.

- 55.Zhang, W., Chen, Q., McCubbin, H., McCubbin, L., & Foley, S. (2017). Predictors of mental and physical health: Individual and neighborhood levels of education and social well-being. *Health and Place*, 17, 238-247.

The Impact of Entrepreneurship Education on Self-Determination Motivation and Social well-being with the Mediating Role of Skill Literacy in sports science Students

Iman Safaei¹ - Mohammad Mehdi Eslami Marzankalate²

1. Assistant Professor, Department of Physical Education, Birjand Branch, Islamic Azad University, Birjand, Iran 2. PhD in Sports Management, Expert in Sports Sciences, Golestan University, Iran
(Received:2020/09/26;Accepted:2021/01/27)

Abstract

The purpose of this study was to investigate the effect of sports entrepreneurship education on self-determination motivation and social well-being with the mediating role of skill literacy in sports science students. The method of the present study is descriptive and correlational. The statistical population of this study included all students of sports sciences of Islamic Azad University of Birjand in the number of 250 people who were selected as a statistical sample. To collect data, self-determined motivation questionnaires from Lonsdale et al. (2014), social welfare questionnaire from Keys questionnaire (1998), standard questionnaire for evaluating entrepreneurship education of students in Baghersad (2016) and skill literacy of Zabihi et al. (2015) were used. The reliability of the questionnaires was also confirmed by calculating Cronbach's alpha. The results showed that sports entrepreneurship training has a significant effect on skill literacy and social well-being with the mediating role of skill literacy in Birjand sports science students. It is suggested that the higher education officials and planners of the country pay special attention to trainings in order to create a self-determined desire and motivation while acquiring knowledge and skill literacy in designing and compiling training courses and course resources.

Keywords

Education, sport Entrepreneurship, Self-Determination Motivation, Social Well-being, Skills Literacy.

¹Corresponding Author: Email:safaei@iaubir.ac.ir ; Tel: +989351280917